

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

SAYI : 2024/3843-S.24.6063
BAŞVURU NO : 2023/20471
KARAR TARİHİ : 04/04/2024

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN : [REDACTED], TCKN: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

BAŞVURUYA KONU İDARE : SAĞLIK BAKANLIĞI

BAŞVURUNUN KONUSU : Asli görevinin yanında iş güvenliği uzmanı olarak görevlendirilen başvurana çalışma yaptığı süreler karşılığında ilave ödemelerin yapılması talebi hk.

BAŞVURU TARİHİ : 18/12/2023

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran, Sağlık Bakanlığında sağlık teknikeri olarak görev yapmakta olduğunu, C sınıfı (İGU-[REDACTED]) İş Sağlığı Güvenliği Sertifikasının bulunduğunu, 08.05.2023 tarihli İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü Onay yazısı ve 09.05.2023 tarihli görevlendirme yazısı ile 10.05.2023 tarihinden itibaren İstinye Devlet Hastanesinde haftada 1 (bir) gün olmak üzere İş Sağlığı Güvenliği Uzmanı olarak çalışmaya başladığını, çalışmaya başladığı günden itibaren İstinye Devlet Hastanesinde gerek iş sağlığı güvenliği gerekse risk analizlerini bitirerek çalışmalarına devam etmekte olduğunu, çalışmalarını devam ederken 16.08.2023 tarihinde 6331 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Kanununun 8. maddesinin yedinci fıkrasına istinaden çalışmalarının karşılığı olarak ücret ödenmesi talebinde bulunduğunu ancak talebinin reddedildiğini belirterek hak kazandığı ücretin tarafına ödenmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Başvuruya konu iddialar hakkında bilgi ve belge talebimize istinaden Sağlık Bakanlığının 20/02/2024 tarihli ve E-[REDACTED] sayılı cevabi yazı ve eklerinde özetle,

2.1. Bakanlığın Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü'nün 12.04.2021 tarih ve [REDACTED] sayılı yazısı ekinde gönderilen Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü'nün 02.04.2021 tarih ve [REDACTED] sayılı yazısı gereğince başvuru konusu talebin yerine getirilemediği,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

2.2. Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğünün 02.04.2021 tarih ve [REDACTED] sayılı yazısında, “1)6331 sayılı Kanununun 6 ve 7 nci maddelerinin;

a) 2/8/2013 tarihi itibarıyla devamlı olarak en az elli işçi çalıştırıyor olması sebebiyle 4857 sayılı Kanununun mülga 81 inci maddesinin kapsamında bulunan kamu kurum veya kuruluşları açısından, 2/8/2013 tarihi sonrasında usulüne uygun olarak alınmış onaylarla görevlendirilmelerinin yapılmış olması ve onay tarihlerinden önceki döneme ilişkin olarak bir ödeme yapılmaması şartıyla 2/8/2013 tarihinde yürürlüğe girmesinin mümkün olduğu,

b) Elliden az işçi çalıştıran veya işçi statüsü dışında personel çalıştıran kamu kurumları ile daha önce 4857 sayılı Kanununun mülga 81 inci maddesi kapsamında çalışanı bulunmayan ancak yeni düzenleme sonrasında elliden fazla işçi çalıştıran kamu kurumları açısından 31/12/2023 tarihinde yürürlüğe gireceği,

2) 6331 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin ise, yukarıda belirtilen (1-a) ve (1-b) sıralarındaki ayırım dikkate alınarak, 2/8/2013 tarihinden önce yürürlüğe girmesine imkan bulunmadığı değerlendirilmekte ve söz konusu 8 inci maddenin yedinci fıkrasında öngörülen ilave ödemenin, yukarıda belirtilen (1-a) sırası kapsamında bulunanlar açısından 2/8/2013 tarihinde, (1-b) sırası kapsamında bulunanlar açısından ise 31/12/2023 tarihinde yürürlüğe gireceği değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede, 4857 sayılı Kanununun mülga 81 inci maddesi kapsamına giren işyerlerinde çalışanlar hariç, kamu kurum ve kuruluşlarında 31/12/2023 tarihine kadar, anılan 6 ncı madde uyarınca iş güvenliği uzmanı veya işyeri hekimi görevlendirilebilmesine ve iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin hizmet alımı yoluyla yerine getirilebilmesine imkân bulunmadığı mütalaa edilmektedir.” görüşüne yer verilmiştir.

belirtilmiş olup, başvuruya ilişkin bilgi ve belgeler ek olarak Kurumumuza gönderilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının

3.1. “Zorla çalıştırma yasağı” başlıklı 18 inci maddesinde, “Hiç kimse zorla çalıştırılmaz. Angarya yasaktır.”,

3.2. “Ücrette adalet sağlanması” başlıklı 55 inci maddesinde, “Ücret emeğin karşılığıdır.”,

3.3. “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında, “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.” hükmü amirdir.

4. 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun “Kurumun Görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında, “Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” hükmüne yer verilmiştir.

5. 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun

5.1. “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinde, “(1) Bu Kanunun uygulanmasında; ...

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ğ) İşveren: Çalışan istihdam eden gerçek veya tüzel kişi yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşları, ... ifade eder.

(2) İşveren adına hareket eden, işin ve işyerinin yönetiminde görev alan işveren vekilleri, bu Kanunun uygulanması bakımından işveren sayılır.”,

5.2. “İşverenin genel yükümlülüğü” başlıklı 4 üncü maddesinde,“(1) İşveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;

a) Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.

b) İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.”

5.3. “İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri” başlıklı 6 ncı maddesinde,“(1) Mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için işveren;

a) Çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve on ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde diğer sağlık personeli görevlendirir. Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması hâlinde, bu hizmetin tamamını veya bir kısmını ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alarak yerine getirebilir. Ancak belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olması hâlinde, tehlike sınıfı ve çalışan sayısı dikkate alınarak, bu hizmetin yerine getirilmesini kendisi üstlenebilir. Belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olmayan ancak 50’den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyeri işverenleri veya işveren vekili tarafından Bakanlıkça ilan edilen eğitimleri tamamlamak şartıyla işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler hariç iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütebilirler.”,

5.4. “İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanları” başlıklı 8 inci maddesinde,“(1) İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının hak ve yetkileri, görevlerini yerine getirmeleri nedeniyle kısıtlanamaz. Bu kişiler, görevlerini mesleğin gerektirdiği etik ilkeler ve mesleki bağımsızlık içerisinde yürütür.

(2) İşverene iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konularda rehberlik ve danışmanlık yapmak üzere görevlendirilen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı, görev aldığı işyerinde göreviyle ilgili mevzuat ve teknik gelişmeleri göz önünde bulundurarak iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eksiklik ve aksaklıkları, tedbir ve tavsiyeleri belirler ve işverene yazılı olarak bildirir. Eksiklik ve aksaklıkların düzeltilmesinden, tedbir ve tavsiyelerin yerine getirilmesinden işveren sorumludur. Bildirilen eksiklik ve aksaklıkların acil durdurmayı gerektirmesi veya yangın, patlama, göçme, kimyasal sızıntı ve benzeri acil ve hayati tehlike arz etmesi, meslek hastalığına sebep olabilecek ortamların bulunmasına rağmen işveren tarafından gerekli tedbirlerin alınmaması hâlinde, bu durum işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanınca, Bakanlığın yetkili birimine, varsa yetkili sendika temsilcisine, yoksa çalışan temsilcisine bildirilir. Bildirim yapmadığı tespit edilen işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının belgesi üç ay, tekrarında ise altı ay süreyle askıya alınır. Bu bildirimden dolayı işvereni tarafından işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının iş sözleşmesine son verilemez ve bu kişiler hiçbir şekilde hak kaybına uğratılamaz. Aksi takdirde işveren hakkında bir yıllık sözleşme ücreti tutarından az olmamak üzere tazminata hükmedilir. İşyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının iş kanunları ve diğer kanunlara göre sahip olduğu hakları saklıdır. Açılan davada, kötü niyetle gerçek dışı bildirimde bulunduğu mahkeme kararıyla tespit edilen kişinin belgesi altı ay süreyle askıya alınır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

(3) Hizmet sunan kuruluşlar ile işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanları, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yürütülmesindeki ihmallerinden dolayı, hizmet sundukları işverene karşı sorumludur.

(4) Çalışanın ölümü veya maluliyetiyle sonuçlanacak şekilde vücut bütünlüğünün bozulmasına neden olan iş kazası veya meslek hastalığının meydana gelmesinde ihmali tespit edilen işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının yetki belgesi askıya alınır.

(5) İş güvenliği uzmanlarının görev alabilmeleri için; çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde (A) sınıfı, tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde en az (B) sınıfı, az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde ise en az (C) sınıfı iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip olmaları şartı aranır. Bakanlık, iş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin görevlendirilmesi konusunda sektörel alanda özel düzenleme yapabilir. Sektörel düzenleme çerçevesinde maden ve yapı ile diğer sektörlerde öncelikli olarak hangi meslekî unvana sahip iş güvenliği uzmanlarının görev yapacağı ve bunların yanında görev yapacak diğer mesleklere sahip iş güvenliği uzmanlarının belirlenmesine dair usul ve esaslar, Bakanlıkça belirlenir.

(6) Belirlenen çalışma süresi nedeniyle işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının tam süreli görevlendirilmesi gereken durumlarda; işveren, işyeri sağlık ve güvenlik birimi kurar. Bu durumda, çalışanların tabi olduğu kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa göre belirlenen haftalık çalışma süresi dikkate alınır.

(7) Kamu kurum ve kuruluşlarında ilgili mevzuata göre çalıştırılan işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı olma niteliğini haiz personel, gerekli belgeye sahip olmaları şartıyla asli görevlerinin yanında, belirlenen çalışma süresine riayet ederek çalışmakta oldukları kurumda veya ilgili personelin muvafakati ve üst yöneticinin onayı ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilecek personele, görev yaptığı her saat için (200) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı tutarında ilave ödeme, hizmet alan kurum tarafından yapılır. Bu ödemeden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmaz. Bu durumdaki görevlendirmeye ilişkin ilave ödemelerde, günlük mesai saatlerine bağlı kalmak kaydıyla, aylık toplam seksen saatten fazla olan görevlendirmeler dikkate alınmaz.

(8) Kamu sağlık hizmetlerinde tam süreli çalışmaya ilişkin mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, işyeri hekimlerinin ve diğer sağlık personelinin işyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinde görevlendirilmelerinde ve hizmet verilen işyerlerinde çalışanlarla sınırlı olmak üzere görevlerini yerine getirmelerinde, diğer kanunların kısıtlayıcı hükümleri uygulanmaz. ”,

5.5. “Yürürlük” başlıklı 38 inci maddesinde, “(1) Bu Kanunun;

a) 6 ve 7 nci maddeleri;

1) 4857 sayılı İş Kanununun mülga 81 inci maddesi kapsamında çalışanlar hariç kamu kurumları ile 50’den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 31/12/2024 tarihinde ... yürürlüğe girer.”

hükmü yer almaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN'IN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

6. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; başvuranın talebinin kabulü ile tavsiyede bulunulması yönünde hazırlanan Tavsiye Karar Önerisi, Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

7. Başvuran, asli görevinin yanında belirlenen çalışma süresinde iş güvenliği uzmanı olarak çalışma yaptığı süreler karşılığında ilave ödeme yapılmasını talep etmektedir.

8. Bilindiği üzere, Anayasanın 2 nci maddesinde Devletin temel nitelikleri arasında hukuk devleti ilkesine yer verilmiş olup, hukuk devletinin temel ilkelerinden biri "belirlilik"tir. Bu ilkeye göre, hukuki düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi de gereklidir. **Belirlilik ilkesi, hukuksal güvenlikle bağlantılı olup birey, yasadan, belirli bir kesinlik içinde, hangi somut eylem ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını, bunların idareye hangi müdahale yetkisini doğurduğunu bilmelidir.** Ayrıca, idarenin işlem tesis ederken hukuka bağlı olması ve hukuk kuralları içinde hareket etmesi hukuk devletinin bir diğer ilkesidir. **Bu kapsamda, bir idari işlemin belli bir sebebe dayanması gerekmekte olup, idari işlemin dayanağı olan sebebin açıkça kanunlarda gösterilerek bağlı yetkinin bulunduğu durumlarda idarenin, kanunun koyduğu sınırlar içinde kalması, sebep ve konu yönünden kanun ile belirtilen koşullara uyması gerekir.** (AYM, 17/04/2008 Tarihli, E.2005/5, K.2008/93 sayılı Kararı).

9. İşyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması, mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemek amacıyla yürürlüğe konulan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 6 ncı maddesi ile kamu kurumları dahil işyerlerinin kendi kuruluşlarına yönelik olarak iş sağlığı ve güvenliği hizmeti sunma zorunluluğu getirilmiş, bu kapsamda kamu kurumlarının kendi çalışanları arasından iş sağlığı ve güvenliği uzmanı görevlendirebileceği gibi ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet satın alarak da bu yükümlülüğü yerine getirebilecekleri belirtilmiştir. Buna göre, kamu kurumlarının iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi niteliğini haiz gerekli sertifikaya sahip olan personeli kadro veya pozisyon unvanına bakılmaksızın tam zamanlı olarak istihdam edebilmesi mümkün kılınmıştır.

10. Bu şekilde tam zamanlı olarak çalıştırılanların, görevlendirme süresince kadro unvanı farklı olmakla birlikte, asli görevleri iş güvenliği uzmanı veya işyeri hekimi olmaktadır. Mevcut düzenlemelere göre tam zamanlı olarak iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi olarak görevlendirilenlere ilave ödeme yapılması mümkün bulunmamakla birlikte, **6331 sayılı Kanun'un 8 inci maddesinde, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personelin, asli görevleri yanında çalışmakta oldukları kamu kurumunda veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarında ilave ödeme yapılmak suretiyle iş güvenliği uzmanı veya işyeri hekimi olarak görevlendirilebilecekleri ifade edilmiştir.**

11. Öte yandan, 6331 sayılı Kanunun "Yürürlük" başlıklı 38 inci maddesinin ilk halinde, **Kanunun 6, 7 ve 8 inci maddelerinin,** Kanunun yayımı tarihi olan 30/06/2012 tarihinden iki yıl sonra, **"01/07/2014" tarihinden itibaren yürürlüğe girmesinin öngörüldüğü,** ancak 02/08/2013 tarihli ve 28726 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **6495 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi ile** anılan 38 inci maddede değişikliğe gidilerek **sadece 6 ve 7 nci maddelerin yürürlük tarihleri 01/07/2016 tarihi olarak yeniden belirlenmiş;** devam eden süreçte söz konusu maddelerin yürürlük tarihleri her yıl ertelenmiş, nihai olarak bu maddelerin yürürlük tarihleri önce 7252 sayılı Kanunla 31/12/2023 tarihine, sonra 7491 sayılı Kanun ile **"31/12/2024" olarak değiştirilmiştir.**

12. 6331 sayılı Kanunun 6, 7 ve 8 inci maddeleri yürürlüğe girmeden önce kamu kurum ve kuruluşlarının bu Kanun kapsamında yükümlülüklerini yerine getirmeye yönelik iş sağlığı uzmanı ve işyeri hekimi olma niteliğini haiz personeli görevlendirmeye başladığı ancak 8 inci maddenin de yürürlüğünün ertelenmesi nedeniyle kısmi zamanlı olarak görevlendirilen personele de ödeme yapılmaması üzerine 6495 sayılı Kanun

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ile yapılan değişiklik ile yürürlüğün ertelenmesine ilişkin 38 inci madde kapsamında 8 inci madde çıkarılarak bu maddenin 02/08/2013 tarihinde yürürlüğe girmesi sağlanmıştır. Bu itibarla, Kanunun 8 inci maddesinin 02/08/2013 tarihinde yürürlüğe girdiğinin kabulü gerekmektedir.

13. Mülga Devlet Personel Başkanlığının 25/11/2014 tarihli ve [REDACTED] sayılı yazısı ile 14/01/2016 tarihli ve [REDACTED] sayılı yazısında da belirtildiği üzere, 4857 sayılı İş Kanununun mülga 81 inci maddesi kapsamında iş sağlığı ve güvenliği hizmeti sunmakla mükellef olan kamu kurumları hariç olmak üzere, kamu kurumları için ertelemenin yapıldığı tarihe (01/07/2020) kadar iş sağlığı ve güvenliği hizmeti sunma yükümlülüğü bulunmamakla birlikte, 6 ncı maddenin yürürlük tarihinin ertelenmesi kamu kurumlarına gerekli altyapıyı hazırlamaları için ek süre verilmesi anlamına gelmekte olup, kamu kurumlarının bu tarihten önce hiçbir şekilde kendi personeline iş sağlığı ve güvenliği hizmeti sunamayacağı şeklinde yorumlanmasına ise imkan bulunmamaktadır. Zira, iş sağlığı ve güvenliği uluslararası düzeyde de kabul görmüş olan ve insan yaşamının kutsallığı çerçevesinde zorunluluk olsun veya olmasın her işverenin yerine getirmesi gerekli olan bir çalışan hakkıdır.

14. Ayrıca, yukarıda açıklandığı üzere, Kanunun 8 inci maddesinin kanun koyucu tarafından yürürlüğünün ertelenmesi yoluna gidilmediğinde, kamu kurum ve kuruluşlarının Kanunun özellikle 8 inci maddesi çerçevesinde görevlendirme yoluna giderek bu kişilere ödeme yapılmasının önünde hukuken herhangi bir engel bulunmamaktadır. Bunun yanında, işverenin personelinin iş sağlığı ve güvenliğine verdiği önemden dolayı, bu işlerin alanında sertifika sahibi personel vasıtasıyla gördürülmesi amacıyla görevlendirme yapması sonucunda bu hizmetleri fiilen yapmış olan personelin ücretinin ödenmemesi, Anayasamızın angarya yasağını düzenleyen 18 inci maddesi ile ücretin emeğin karşılığı olduğunu hükmüne yer veren 55 inci maddesine aykırılık teşkil edeceği değerlendirilmektedir.

15. Zira başvuran tarafından dosya kapsamında sunulan İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 16/06/2023 tarihli ve E:[REDACTED]/K:[REDACTED] sayılı kararında da, "6331 sayılı Kanunun 8'inci maddesi uyarınca 01.07.2016 tarihinden itibaren çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendiren kurum veya kuruluşların iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirme yükümlülüğünün başlayacağı tarihin, 23.07.2020 tarihinde yürürlüğe giren 7252 sayılı Kanunla 31.12.2023 tarihine ertelendiği ve bu suretle 07.09.2016 tarihi itibarıyla yasal zorunluluğun kalktığı açık olmakla birlikte, 07.09.2016 tarihinden sonra da iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi çalıştırmaya devam eden kamu kurum ve kuruluşlarında işyeri güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi olarak görev yapan personele çalışmaları karşılığında ilave ödeme yapılması, hizmet alan kurum açısından Yasanın 8. maddesinden kaynaklanan bir zorunluluk olduğundan, davacının iş sağlığı ve güvenliği uzmanı olarak gerçekleştirdiği çalışmaların karşılığı olarak 6331 sayılı Kanunun 8. maddesinde belirtilen ilave ödemelerin yapılması gerektiğinden, aksi yönde tesis edilen dava konusu işlemlerde hukuka uygunluk bulunmamıştır." değerlendirmesinde bulunmuştur.

16. Başvuruya konu olayda, başvuran, 8/5/2023 tarihli ve E:[REDACTED] sayılı İl Sağlık Müdürü onayı ile 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu gereği, İstinye Devlet Hastanesinde İş Sağlığı ve Güvenliği işlemlerini yürütebilecek C sınıfı personel bulunmadığından; Sarıyer Ağız ve Diş Sağlığı Merkezinde görev yapan İş Sağlığı ve Güvenliği C sınıfı Uzmanı başvuranın İSG işlemlerini yürütmek üzere haftada bir (1) gün olmak üzere kurum işleyişini aksatmayacak şekilde İstinye Devlet Hastanesinde görevlendirildiği anlaşılmakta olup, ilgili idare tarafından iş sağlığı ve güvenliği işlemlerini yürütmek üzere görevlendirilen başvurana 6331 sayılı Kanunun 8 inci maddesi kapsamında ilave ödemenin ödenmemesi yönünde tesis edilen işlemin gerek ilgili mevzuata gerek Anayasamızın angarya yasağını düzenleyen 18 inci maddesi ile ücretin emeğin karşılığı olduğu hükmünün yer aldığı 55 inci maddesine aykırılık teşkil ettiği kanaatine varılmıştır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

17. Yukarı anlatılan hususlar, başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; asli görevinin yanında iş güvenliği uzmanı olarak görevlendirilen başvurana görevlendirildiği süreler karşılığında 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu gereği öngörülen ilave ödemelerin yapılması yönünde ilgili idareye tavsiyede bulunmak gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

18. İyi yönetim ilkelerine, 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiştir. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmeler neticesinde; idarenin, başvuranın görevlendirmesine bağlı ilave ödemeye ilişkin hukuka aykırı işlemler tesis ettiği ve başvurucuya verdiği cevapta hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini de göstermediği, bu nedenle *"kanunlara uygunluk"* ve *"karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi"* ilkelerine uymadığı anlaşılmış olup; idarenin bahse konu ilkelere uygun davranması beklenmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

19. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup İstanbul İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre **BAŞVURUNUN KABULÜ ile**

Asli görevinin yanında iş güvenliği uzmanı olarak görevlendirilen başvurana görevlendirildiği süreler karşılığında 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu gereği öngörülen ilave ödemelerin yapılması yönünde **SAĞLIK BAKANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; idare tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin **otuz gün içinde başvurana ve Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,**

Kararın **BAŞVURAN ile SAĞLIK BAKANLIĞINA tebliğine**

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.